

HİBRİT
KİTAP

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI AKADEMİ GİRİŞ SINAVI

MEB • AGS

SÖZEL & SAYISAL YETENEK

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ
SORU BANKASI

e-Soru bankasına ve
kitabın baskı tarihinden sonraki
güncellemelere erişebilmek için
QR kodu okutunuz.

Fiziksel Kitap

HİBRİT
KİTAP

e-Soru Bankası

ÖĞRETİ AKADEMİ

© Öğreti Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. (Öğreti Akademi yayınları bir Pegem Akademi markasıdır.) Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

I. Baskı 2025, Ankara

Yayın-Proje: Öğreti

Dizgi-Grafik Tasarım: Arzu Orhan Kaya

Kapak Tasarımı: Öğreti

İletişim

Öğreti Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.

No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: ogreti.com

E-ileti: ogreti@ogreti.com.tr

Baskı: Sayfa Basım Sanayi Ticaret Ltd. Şti.
İvedik OSB Matbaacılar Sit. 1514. Cad. No: 23-25
Yenimahalle/ANKARA

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 77079

Ön Söz

Değerli Kamu Personeli Adayları,

Milli Eğitim Bakanlığı Akademi Giriş Sınavı (MEB-AGS) Soru Bankası yayınlamış, yazar komisyonumuz tarafından titizlikle hazırlanmıştır.

Sınavda başarılı olabilmek için yeterli bilgi düzeyinin yanı sıra çok sayıda soruyu anlamak ve hızlı bir şekilde cevaplamak önemlidir. Yayınlamış bu husus göz önünde bulundurularak sınavda karşınıza çıkabilecek soru türlerine yer verilmiştir. Büyük bir özveri ile hazırlanan bu yayının, siz değerli okuyucularımıza en üst düzeyde fayda sağlamasını hedeflemekteyiz.

Kitaba ilişkin sorularınızı ogreti@ogreti.com.tr adresine e-posta yoluyla ya da 0538 594 92 40 numarasına WhatsApp üzerinden göndermeniz yeterli olacaktır.

ÖĞRETİ Akademi

TÜM KİTAPLAR YANINDA; CEpte, TABLETte VE MASANDAdaki Hibrit kitaplarda kullanıcılar;

1. Kitabın dijital formatına erişim sağlayabilir.
2. Testleri çözebilir.
3. Çözümleri görüntüleyebilir.

Detaylı anlatım için QR kodu okutunuz.

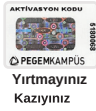
Pegem Kampüs web sitesi üzerinden aktivasyon kodunuzu aktif edebilmek ve içeriklere erişebilmek için aşağıdaki adımları takip ediniz:

Mevcut tarayıcınızın adres çubuğuna **arti.pegemkampus.com** yazarak web sitemiz üzerinden üyeliğinizi gerçekleştirebilirsiniz.

Üyelik bilgileriniz ile giriş yaptıktan sonra sol menüde yer alan **"Aktivasyonlarım"** sekmesine girerek kodunuzu aktif edebilirsiniz.

"Hibrit Kitap" sekmesinden kitabımızın tamamına **"Ölçme İstasyonu"** sekmesinden konu bazında soru fasiküllerine erişim sağlayabilirsiniz.

Aktivasyon kodu kitabınızın ilk sayfasında yer almaktadır. Aktivasyon kodu ile aktif ettiğiniz hibrit kitaba erişim 31.08.2025 tarihine kadar geçerlidir.

Pegem Kampüs İletişim Hattı
0312 418 51 55

İÇİNDEKİLER

SÖZEL YETENEK

Sözcükte Anlam	1
Söz Öbekleri.....	7
Cümlede Anlam - 1	12
Cümlede Anlam - 2	18
Cümlede Anlam - 3	24
Paragrafta Anlam (Konu ve Ana Düşünce)	30
Paragrafta Anlam (Yardımcı Düşünceler).....	37
Paragrafta Anlam (Yapı).....	43
Paragrafta Anlatım Biçimleri.....	49
Paragrafta Anlam ve Anlatım Biçimleri (Karma Test)	55
Sözel Mantık - 1	61
Sözel Mantık - 2	68
Sözel Mantık - 3	74

MATEMATİK

Temel Kavramlar	83
Sayı Basamakları ve Çözümleme	89
Asal Sayılar, Tam Bölenler	94
Faktöriyel.....	99
Bölme ve Bölünebilme	104
EBOB - EKOK	110
Rasyonel Sayılar - 1.....	115
Rasyonel Sayılar - 2.....	120
1. Dereceden Denklemler	125
1. Dereceden Eşitsizlikler - 1.....	131
1. Dereceden Eşitsizlikler - 2.....	136
Mutlak Değer - 1.....	141
Mutlak Değer - 2.....	146
Üslü Sayılar - 1.....	151
Üslü Sayılar - 2.....	157
Köklü Sayılar - 1.....	162
Köklü Sayılar - 2.....	167
Özdeşlikler - Çarpanlara Ayırma - 1.....	172
Özdeşlikler - Çarpanlara Ayırma - 2.....	177
Oran - Orantı - 1.....	183
Oran - Orantı - 2.....	188
Oran - Orantı - 3.....	194
Denklem Kurma Problemleri - 1	200
Denklem Kurma Problemleri - 2	205
Denklem Kurma Problemleri - 3	210
Denklem Kurma Problemleri - 4	216
Denklem Kurma Problemleri - 5	221
Denklem Kurma Problemleri - 6	226
Yaş Problemleri	231
Yüzde - Kâr - Zarar Problemleri - 1	235
Yüzde - Kâr - Zarar Problemleri - 2	240
Karışım Problemleri.....	245
İşçi Problemleri.....	250
Hareket Problemleri	255
Kümeler.....	260
Sayısal Mantık - 1	265
Sayısal Mantık - 2	269
Sayısal Mantık - 3	273

SÖZEL YETENEK

Sözcükte Anlam

1. **Düşünmek:** Bir şeye karşı ilgili ve titiz davranmak.

Hesap: Tutum, durum, anlayış.

Açık: Kolay anlaşılır olmak.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "düşünmek, hesap, açık" sözcükleri belirtilen anlamlarına gelecek şekilde kullanılmıştır?

- A) Uzun zamandır, geçen yıl yaptığı tatilden başka ne bir şey düşünmüş ne de hatırlamıştı; babasının "Kalemi eline al ve benim hesaplarımı görüver." dediğini dahi duymamış, açık pencereden giren rüzgâra kendini kaptırmıştı.
- B) Annesinin rahatsızlığıyla ilgili bir çare düşündükten sonra hastane hesaplarının dökümünü incelemeye başladı, açık adımlarla odada dolanırken bir yandan da gelirlerin ne kadar olduğuna bakıyordu.
- C) Sabah erken saatlerde yola çıkmayı düşünüyordu, hesabına göre yol açık olursa Ankara'ya iki saatte varacaktı.
- D) Babasının artık derslerini düşünmesi gerektiği uyarısını dikkate almış, bütün hesaplarının derslerine adanmış çalışıp sınavı kazanmak için olduğunu ve bunun dışında bir kaygısı olup olmadığını açık suallerle babasına sormuştu.
- E) Bu malları pazara götürürse kesinlikle alıcı çıkacağı ihtimalini düşündü ve bu ürünleri hangi hesaplarla ekip biçtiklerini aklına getirdi, o sırada içeri açık sarı saçlarıyla etrafa ışık saçan kardeşi girdi.

2. Romanlarında, hikâyelerinde ve şiirlerinde hiçbir zaman konu sancısı ve yöntem sallantıları geçirmedim. Her ne yazdıysam yetkinliğe ulaştım, başarılı olduğumu da düşünüyorum.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisi mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. O kadar zor durumdaydı ki belki para eder diye handiyse bahçedeki taşları kırdırıp parçalatarak satmayı düşünüyormuş.

Bu cümlede geçen altı çizili ifadeyi anlamca karşılayacak kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Anayasayı sehpanın üzerine koyduktan sonra ayağa kalktı ve gelişigüzel konuşmaya başladı.
- B) Sanatçı basmakalıp fikirleri piyesleştirdiğinden pek çok eleştiriye maruz kalmıştı.
- C) Özellikle savaş zamanında, alacaklılar gınaşırı kapıya dayanmış ve köylüleri hayli bunaltmıştı.
- D) Hava o kadar soğuktu ki beni ivedi biçimde hana yetiştirmeye çalışan arabacı neredeyse donacaktı.
- E) Hasan Efendi, çevresinde ehlikeyif bir insan olarak bilinirdi ancak o, daima yoksullara yardım eden bir insandı.

4. El ile gelen düşün bayram.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu atasözünü açıklamaktadır?

- A) Her işin gerçekleşmesi birtakım koşulların bulunmasına bağlıdır.
- B) Herkese birden gelen sıkıntıya katlanmak, yalnızca bir kişiye gelene katlanmaktan daha kolaydır.
- C) Doğruyu bulmak için aklın izleyeceği bir tek yol vardır, bu yoldan gidenlerin hepsi aynı sonuca varır.
- D) Büyük sıkıntılar içinde bulunanlar mantık dışı işler yapabilirler.
- E) Kişi, kendisinin yardımı muhtaç olduğu konuda başkasına yardım edemez.

5. Hayat boyunca hatırlanan, üzerimizde iz bırakmış
I II
öğretmenler vardır. Onların yaşamımızın tamamında
var olması gerekmez. Söyleyeceklerini söylemiş ve
III
sessizce gitmiştir onlar. Biz farkında olmasak da bu
IV V
sözler ömür boyunca bize şekil veren davranışlara
dönüşmüştür.
**Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangi ikisi yakın
anlamda kullanılmıştır?**
A) I ve II B) II ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

6. I. Beni ancak sen kurtarabilirsin.
II. Erken gelecektim ancak araba bozuldu.
III. Maç yaparız ancak ben kaleci olurum.
IV. Bunca işin arasından ancak bu saatte çıkabildim.
V. Sana borç veririm ancak erken ödeyeceksin.
**Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde
"ancak" sözcüğü şart (koşul) anlamı katmıştır?**
A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve V E) IV ve V

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme kullanıl-
mamıştır?
A) Aşağı yukarı iki yıldır burada, aynı evde oturu-
yorum.
B) Karadeniz yemyeşil bir doğaya sahiptir.
C) Çocuğu, salına salına yürüyüşünden tanıdım
ben.
D) Güneş her zamanki gibi pırıl pırıl bu ormanda.
E) Alışverişten sonra inan ki para mara kalmadı.

8. Dil, insanların duygu ve düşüncelerini yansıttıkları
bir araçtır. Bu araç, bir ulusun kimliğini belirlemede
en önemli etkidir. Dil, aynı zamanda ulusal kimliği
yansıtan bir ayna gibidir.

**Bu parçada geçen "ulusal kimliği yansıtan
bir ayna gibidir" sözüyle dilin hangi yönü
vurgulanmaktadır?**

- A) Kültürün tanıtıcı aracı olduğu
B) Ulusal kimliğin devamını sağladığı
C) Eğitimin en önemli unsuru olduğu
D) Her toplumda farklı şekilde geliştiği
E) Kendini sürekli yenilediği

9. Yapmak istediği her şeyi yapılmış olarak bulan çocuk
zihinsel tembelliğe itilebilir, olayları sorgulama fırsatını
yeterince elde edemez. Karar vermek için sürekli
yardıma ihtiyaç duyar.

**Bu parçadaki altı çizili sözün yerine
aşağıdakilerden hangisi getirilemez?**

- A) Kavrama
B) Anlamaya çalışma
C) Yargılama
D) Değerlendirme
E) Değiştirme

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "abartma
(mübalağa)" sanatına yer verilmiştir?

- A) Her konuşmamızda bana ülkenin sorunlarını
anlatır.
B) Avuç içi kadar yere kırk kişiyi oturtular.
C) Ankara, bu sorunların çözümü için harekete
geçti.
D) Martılar, şarkı söyleyerek kayığın etrafında
uçuyor.
E) Çok tok olduğu, üç ekmek yemesinden belli.

11. Güzellik, bakan gözdeymiş. Niyetmiş her şeyi güzelleştiren, olmazları olduran. Sevgi, açılmayacak sanılan, üzerine kilit vurulan tüm kapıların anahtarıymış, tam da ümitsizliğe düşmeye ramak kala doğuruvermiş güneşi üzerimize Yaradan.

Bu parçaya altı çizili sözün kattığı anlam, aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) Yemek neredeyse taşacaktı, iyi ki yetiştim.
- B) Bu toplantıları oldum olası sevmediğimi herkes biliyor.
- C) Dünkü olay hakkında az çok bir şeyler bildiğini söyledi.
- D) Gözlerini bana dikerek ağlamaklı konuştu durdu.
- E) Havaaların ısınması için daha çok beklememiz gerekiyor herhalde.

12. Bazı sözler hem gerçek hem de mecaz anlama gelebilecek şekilde kullanılabilir.

Bu açıklamaya göre, aşağıdakilerden hangisinde hem gerçek hem de mecaz anlamda kullanılabilecek bir söz vardır?

- A) Baktım ki kavga çıkacak, hemen oradan uzaklaştım.
- B) Biz, tam otuz beş yıl bir yastığa baş koyduk onunla.
- C) Ev sahibi, bütün konukları tek tek odalarına kadar götürdü.
- D) Grip yüzünden yaklaşık bir hafta evde istirahat ettim.
- E) Kitabı alıp bir süre inceledikten sonra dikkatle okumaya başladı.

13. Yaşar Kemal, Anadolu âşık ve hikâyecilerinin geleneğine göbek bağıyla bağlanmış bir yazar. Onu ta çocukluğundan başlayarak Anadolu sözlü geleneğinin destansı türleri büyümüş.

Bu parçada altı çizili sözle Yaşar Kemal hakkında aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Anadolu'da doğup büyüdüğü
- B) Anadolu geleneğiyle küçük yaşlardan beri iç içe olduğu
- C) Anadolu geleneğini en iyi bilen yazarlardan biri olduğu
- D) Anadolu halkını çok iyi tanıdığı
- E) Toplumcu bir sanat anlayışı benimsediği

14. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yakın anlamlı sözcükler kullanılmıştır?

- A) Her şey sağır içimde ne şiir ne musiki
Dünyadan bezginliğim dünyalar kadar eski
- B) Vazgeç dünyanın köhne saltanatından
Yetişir bunca keder bunca elem diyorum
- C) Güneşler doğardı ve batardı belli belirsiz
Öyle yalnızdık anlatılmaz huzursuz, tesellisiz
- D) Baksana denizlerin maviliğine
Martıların kanatlarına baksana
- E) Ne zaman elime bir ayna alsam
Gözlerimden korkuyorum, bakışlarımdan

15. "Git-" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yakışmak, yaraşmak" anlamında kullanılmıştır?

- A) Bu kravat, bu gömleğin üstüne gitmedi.
- B) Eline geçen paranın çoğu çocuğa gidiyor.
- C) Gitmek istediğiniz bir yer varsa götürüyem.
- D) Bu çanta ve ayakkabı sana üç yıl gider.
- E) Sağımızdaki yolun nereye gittiğini bilmiyorum.

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim kullanılmıştır?
- A) O çocuğun şikâyeti hiç biter mi?
- B) Orta Doğu'da tansiyon iyice yükseliyor şu sıralar.
- C) Bu oyunun iki perde olduğunu bilmiyordum.
- D) Arabamız bozuk yollarda rahatça ilerliyordu.
- E) Onu gören herkes ne kadar yaşlandığını anladı.

17. Yaşadığımız olaydan sonra, bana daha yakın davranmaya başlamıştı.

Bu cümlede altı çizili sözcüğün yerine aşağıdaki-lerden hangisi getirilirse cümle, ötekilerden farklı bir anlam kazanır?

- A) dostça B) samimi C) saygılı
D) içten E) candan

18. "İçin" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Bu kent benim için oldukça hareketliydi." cümlesindeki anlamıyla kullanılmıştır?
- A) Şu an için size çok fazla yardımcı olamayacağım ama yarın elimden geleni yaparım.
- B) Otobüsü kaçırdığı için bugün de işe geç gelmiş, patron da uyarmış haliyle.
- C) Bütün bu yemekleri benim için yapmış, ne güzel!
- D) Çocuklar için fazlaca şiddet unsuru içeriyor bazı çizgi filmler.
- E) Ben, onun için neler yapıyorum; sen, onun bana yaptıklarına bak bir de.

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmıştır?
- A) Çoğu insan, olduğu gibi değil, bizim istediğimiz gibi davranır.
- B) İnsanın davranışları genelde yaradılışına hiç uymaz.
- C) Âdet olduğu üzere toplantının açılışında bir konuşma yaptı.
- D) Gençken yapılan seçimler, insanları ömürleri boyunca etkiler.
- E) Samimi olmayan insanları tanımak, pek kolay değildir.

20. (I) Veysel Çolak, eleştirel bakış açısını dergilerle ilgili yazdığı bölümde sürdürüyor. (II) Dergilerin liberalleşmesi, hemen her dergide aynı şairlerin yer alması, şiir üzerine hemen hiçbir tartışma yaşanmadığı saptamalarını yapıyor. (III) İte kaka yapılmaya çalışılan tartışmalar da sonuçlanmamış, havada kalmış. (IV) *Adam Sanat, Dize, Damar ve Edebiyat ve Eleştiri* dergilerinde uç veren "toplumcu gerçekçiliğin" geç kalmış değerlendirmesi, *Hece* dergisinin özel sayıları... (V) Bir yıldan geriye ancak bunlar kalabilmiş.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde "ikileme" kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ÇÖZÜMLER

1. Seçeneklerde verilen cümleler incelendiğinde D seçeneğindeki "Babasının artık derslerini düşünmesi gerektiği uyarısını dikkate almış, bütün hesaplarının derslerine adanmış çalışıp sınavı kazanmak için olduğunu ve bunun dışında bir kaygısı olup olmadığını açık suallerle babasına sormuştu." cümlesinde "düşünmek" sözcüğünün "Bir şeye karşı ilgili ve titiz davranmak", "hesap" sözcüğünün "Tutum, durum, anlayış" ve "açık" sözcüğünün "Kolay anlaşılır olmak" anlamında kullanıldığı görülmektedir.

Cevap D

2. Sancı, iç organlarda batar veya saplanır gibi duyulan, nöbetlerle azalıp çoğalan ağrıdır. Fakat bu sözcük, "yazarın konu sancısı çekmemesi" ifadesinde "sıkıntı" anlamında olup cümlede mecazi olarak kullanılmıştır.

Cevap A

3. Öncülde verilen cümlede geçen "handiyse" sözcüğü cümlede "neredeyse" anlamında kullanılmıştır. Buna göre altı çizili sözcüğü anlamca karşılayacak kullanımın D seçeneğindeki "Hava o kadar soğuktu ki beni ivedi biçimde hana yetiştirmeye çalışan arabacı neredeyse donacaktı." cümlesinde verildiği söylenebilir.

Cevap D

4. "El ile gelen düşün bayram." sözü, "Herkese birden gelen sıkıntı ve felakete katlanmak, yalnızca bir kişiye gelene katlanmaktan daha kolaydır." anlamında kullanılan bir sözdür.

A'daki söz, "Harman yel ile, düşün el ile." atasözünü; C'deki söz, "Akıl için yol (veya tarık) birdir." atasözünü; D'deki söz, "Acıklı başta akıl olmaz." atasözünü; E'deki söz, "Kele kösedden yardım olmaz." atasözünü açıklamaktadır.

Cevap B

5. İz bırakmak, "etkisini kalıcı duruma getirmek" anlamına gelen bir söz grubudur. Parçada geçen "üzerimizde iz bırakmış öğretmenlerin, hayat boyunca hatırlanması" sözleri, birbirine yakın mesajlar içerdiği için I ve II numaralı sözler yakın anlamda kullanılmıştır.

Cevap A

6. Soruda III numaralı "Maç yaparız ancak/ama ben kaleci olurum." cümlesi ile V numaralı "Sana borç veririm ancak/ama erken ödeyeceksin." cümlesi şart/koşul anlamı içermektedir.

Cevap D

7. A'da "aşağı yukarı", C'de "salına salına", D'de "pırıl pırıl", E'de "para para" söz grupları ikilemedir. Fakat B'de ikileme yoktur. Bu cümlede geçen yemyeşil sözcüğü ise pekiştirme sözüdür.

Cevap B

8. İnsanların duygu ve düşüncelerini yansıttıkları dilin, bir ulusun kimliği belirlemede ayna görevi üstlenmesi ile "dilnin kültürü tanıtmada araç olduğu" anlatılmaktadır.

Cevap A

9. Cümlede çocuğun zihinsel tembellikle karşı karşıya kalması için "olayları sorgulaması" gerektiği anlatılmaktadır. O hâlde çocuğun; olayları kavraması, anlamaya çalışması, yargılaması ve değerlendirmesi anlatılanlara uymaktadır. Fakat değiştirmek, başka bir biçime sokmak, değişikliğe uğratmaktır. Bu nedenle "değiştirme" altı çizili sözün yerine kullanılamaz.

Cevap E

10. "Pek küçük, dar (yer)" anlamına gelen "avuç içi kadar" ifadesi "Avuç içi kadar yere kırk kişiyi oturtular." cümlesinde mübalağalı bir söyleyişe sahiptir.

Cevap B

11. Ramak kalmak, "Bir şeyin olmasına çok az kalmak." demektir. Parçadaki "Ümitsizliğe düşmeye ramak kala doğu-ruvermiş güneşi üzerimize Yaradan." cümlesinde de "az kalsın, neredeyse" anlamında kullanılmıştır. A'daki cümlede "kişinin, yemeğin taşmasına ramak kala yetişmesi" anlatıldığı için doğru cevap A'dır.

Cevap A

12. Aynı yastığa baş koymak, "evli bulunmak ve iyi-kötü gün-de birbirini destelemek vb." anlamlarda, mecazi olarak kullanılan bir sözdür. Bu söz somut olarak da düşünüle-bildiği için gerçek bir anlam da taşımaktadır. Bu nedenle bu söz hem gerçek hem mecaz anlamda kullanılabildiği için kinayelidir.

Cevap B

13. Göbek bağı, "yakın ilişki" anlamında mecazi olarak da kul-lanılan bir sözdür. Cümlede Yaşar Kemal'in Anadolu âşık ve hikâyecilerinin geleneğine göbek bağı ile bağlanmış ol-ması, onun Anadolu gelenekleriyle yakın bir ilişkisi olduğu yani bu geleneklerle iç içe olduğu çıkarılır. Parçanın ikinci cümlesinde de "çocukluğundan başlayarak" ifadesi geçtiği için Yaşar Kemal'in "Anadolu geleneğiyle küçük yaşlardan beri iç içe olduğu" yargısına ulaşılabilir.

Cevap B

14. Elem; üzüntü, keder, dert anlamına gelen bir sözdür. B'de-ki cümlede de hem keder hem elem sözleri geçtiğine göre bu cümlede yakın anlamlı sözlere yer verilmiştir.

Cevap B

15. "Bu kravat, bu gömleğin üstüne gitmedi." cümlesinde "git-mek" sözcüğü, "Bu kravat, bu gömleğin üstüne yakışmadı/ yaraşmadı." şeklinde "yaraşmak, yakışmak" anlamlarında kullanılmıştır. Gitmek sözcüğü; B'de "tüketilmek, harcan-mak", C'de "götürülmek", D'de "yetmek", E'de "ulaşmak" anlamlarında kullanılmıştır.

Cevap A

16. C'de "perde" sözcüğü, "Bir sahne eserinin büyük bölüm-lerinin her biri." anlamında "tiyatro terimi" olarak kullanıl-mıştır.

Cevap C

17. "Yaşadığımız olaydan sonra, bana daha yakın davran-maya başlamıştı." cümlesinde "yakın" sözcüğü; dostça, samimi, içten, candan anlamlarında kullanılmıştır. Ama "saygılı" sözcüğü "aralarında sıkı ilişki olma durumu" dı-şında olduğu için, yakın sözcüğünün yerine saygılı sözü getirilirse cümle, ötekilerden farklı bir anlam kazanır.

Cevap C

18. "Bu kent benim için oldukça hareketliydi." cümlesinde "için" edatı "göre" anlamında kullanılmıştır. Bu anlam D'deki "Çocuklar için fazlaca şiddet unsuru içeriyor bazı çizgi filmler." cümlesinde de "çocuklara göre" anlamında olduğu için doğru cevap D'dir. "İçin" edatı; A'da "süre", B'de "-dan ötürü", C'de "özgü", E'de "uğruna" anlamında kullanılmıştır.

Cevap D

19. "Âdet olduğu üzere" söz grubu "alışıldığı gibi" anlamında kullanılan bir deyimdir.

Cevap C

20. İkileme; anlamı güçlendirmek için aynı kelimenin tekrar-lanması, anlamları birbirine yakın, karşıt olan veya sesleri birbirini andıran kelimelerin yan yana kullanılmasıdır. Par-çanın III numaralı cümlesinde "ite kaka" ifadesi de ikileme olduğu için, doğru cevap C'dir.

Cevap C

HİBRİT
KİTAP

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI AKADEMİ GİRİŞ SINAVI

MEB • AGS

KONU ANLATIMLI

EĞİTİMİN TEMELLERİ

TEMEL KAVRAMLAR
EĞİTİMİN AMACI VE İŞLEVLERİ
EĞİTİMİN KURAMSAL TEMELLERİ
EĞİTİM VE ÖĞRETİMDE ETİK
EĞİTİM VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ

e-Kitaba ve video derslere
erişebilmek için
QR kodu okutunuz.

Fiziksel Kitap

HİBRİT
KİTAP

e-Kitap

Video Ders Hediye

PEGEM AKADEMİ

Komisyon

MEB-AGS EĞİTİMİN TEMELLERİ

ISBN 978-625-6140-79-0

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayineimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almasını diliyoruz.

I. Baskı: 2025, Ankara

Proje-Yayın: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: İlknur Öztürk
Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.

No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: yayinevi@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Ankara Özgür Matbaacılık
1250. Cad. No: 25 Ostim Yenimahalle/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 46821

Değerli Okuyucularımız,

MEB-AGS Eğitimin Temelleri kapsamındaki konulara çalışmak ve soruları çözmek için gerekli bilgi, beceri ve teknikleri edinme ve geliştirme sürecinde siz değerli okuyucularımıza kılavuz olarak hazırlanmıştır.

Kitabın hazırlanış sürecinde, sınav kapsamındaki temel alanlarda kapsamlı alanyazın taraması yapılmış, bu kitabın gerek MEB-AGS gerekse gelecekteki meslek hayatınızda ihtiyacınızı maksimum derecede karşılayacak bir başucu kitabı niteliğinde olması hedeflenmiştir.

Detaylı, güncel ve anlaşılır bir dilde yazılan konu anlatımları, her ünite içeriği ÖSYM formatına uygun, çözümlü test sorularıyla pekiştirilmiştir. Ayrıca konu anlatımlarında verilen bilgi ve çözüm tekniklerine ek olarak uyarı kutucuklarıyla önemli konulara dikkat çekilmiştir.

Yoğun bir araştırma ve çalışma sürecinde hazırlanmış olan bu kitapla ilgili görüş ve önerilerinizi yayinevi@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da **0538 594 92 40** numaralı telefona WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır.

Geleceğimizi güvenle emanet ettiğimiz siz değerli öğretmenlerimizin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerine katkıda bulunabilmek ümidiyle...

Pegem Akademi

TÜM KİTAPLAR YANINDA; CEPTE, TABLETTE VE MASANDA Hibrit kitaplarda kullanıcılar;

- 1 Kitapın dijital formatına erişim sağlayabilir.
- 2 Kitapın bölümleri altında video derslere erişim sağlayabilir.
- 3 Konu sonu testlerini çözebilir.

Detaylı anlatım için
QR kodu okutunuz.

Pegem Kampüs web sitesi üzerinden aktivasyon kodunuzu aktif edebilmek ve içeriklere erişebilmek için aşağıdaki adımları takip ediniz:

Mevcut tarayıcınızın adres çubuğuna **arti.pegemkampus.com** yazarak web sitemiz üzerinden üyeliğinizi gerçekleştirebilirsiniz.

Üyelik bilgileriniz ile giriş yaptıktan sonra sol menüde yer alan **"Aktivasyonlarım"** sekmesine girerek kodunuzu aktif edebilirsiniz.

Aktivasyon işleminizi tamamladıktan sonra menüde aktif hâle gelen **"Ölçme İstasyonu"** sekmesine tıklayarak içeriklere ulaşabilirsiniz.

*Aktivasyon kodu kitabınızın ilk sayfasında yer almaktadır.
Aktivasyon kodu ile aktif ettiğiniz hibrit kitaba erişim 31.08.2025 tarihine kadar geçerlidir.*

Video dersler 17.02.2025 tarihinde yayında olacaktır.

Pegem Kampüs İletişim Hattı
0312 418 51 55

1. Bölüm

Temel Kavramlar	1
Eğitim nedir?	1
Eğitim türleri.....	2
Formel eğitim	2
Örgün eğitim	3
Yaygın eğitim	3
İnformel eğitim	6
Eğitim- kültür ilişkisi	6
Kültürleme.....	6
Kültürlenme	7
Kültürleşme	7
Zoraki kültürleşme	7
Kasıtlı kültürleşme	7
Gelişigüzel kültürleşme	7
Bir sistem olarak eğitim	8
Sosyalleşme	10
Öğretim.....	10
Eğitim programları.....	10
Program geliştirme	11
Öğretim programı.....	11
Ders programı.....	11
Örtük program.....	11
Çözümlü test	12
Cevaplı test	15

2. Bölüm

Eğitimin Amaç ve İşlevleri	18
Eğitimin diğer bilimlerle ilişkisi	18
Eğitimin Temel Amaç	19
Eğitimin işlevleri	19
Eğitimin Toplumsal İşlevleri	21
Eğitimin Bireysel İşlevleri.....	22
Eğitimin Siyasal İşlevleri	22
Eğitimin Ekonomik İşlevleri.....	22
Eğitimin Gizli İşlevleri.....	23
Küreselleşme ve eğitim	24
Çözümlü test	27
Cevaplı test	34

3. Bölüm

Eğitimin Tarihsel Temelleri	38
Eski toplumlarda eğitim	38
İlk Çağ'da eğitim	38
Orta Çağ'da eğitim	40
Eski Türklerde Eğitim.....	41
İslamiyet Öncesi Türklerde Eğitim	41
İslamiyet Sonrası Türklerde Eğitim.....	42
Selçuklu Devleti Döneminde Eğitim.....	43
Yeni Çağ'da Eğitim.....	43
Osmanlı İmparatorluğu'nda Eğitim	44
Türkiye Cumhuriyeti'nde Eğitimle ilgili	
Yasal Belirleyiciler	47
Eğitim Devrimleri	47
Çözümlü test	49
Cevaplı test	55

4. Bölüm

Eğitimin Sosyal- Kültürel Temelleri	59
Sosyalleşme ve Toplum	59
Kültür	60
Akran Grubu	62
Eğitim ve Hukuk	63
Eğitim ve Sosyal Olgular.....	63
Eğitim ve Sosyal Sorumluluk.....	64
Eğitim ve Sosyal Kontrol	64
Eğitim ve Demografi.....	64
Çözümlü test	66
Cevaplı test	72

5. Bölüm

Eğitimin Psikolojik Temelleri	77
Psikolojinin alt dalları.....	77
Gelişim psikolojisi	78
Gelişimi Etkileyen Faktörler	79
Gelişim ilkeleri.....	79
Biyolojik gelişim	80
Gelişim görevleri.....	81
Bilişsel gelişim.....	83
Ahlak gelişimi	84
Kişilik gelişimi	85
Öğrenme Psikolojisi.....	88
Öğrenme-öğretme teorileri.....	88
Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler	92
Çözümlü test-1	94
Çözümlü test 2	103

6. Bölüm

Eğitimin Ekonomik Temelleri	112
Gelişmekte Olan Ülkelerde Eğitim Planlamasını Gerektiren Nedenler.....	112
Çeşitli Eğitim Planlaması Modelleri.....	113
Eğitimin Bireysel ve Toplumsal Getirileri.....	114
Eğitimin Maliyeti.....	115
Eğitim Talebi ve Eğitim Arzı.....	116
Eğitimin Dışsallıkları.....	117
Eğitim ve Verimlilik.....	118
Çözümlü test	119
Cevaplı test	126

7. Bölüm

Eğitimin Felsefi Temelleri	130
Felsefe-Bilim İlişkisi.....	131
Eğitim-Felsefe İlişkisi.....	132
Genel Felsefi Akımlar ve Eğitim Programları.....	133
İdealizm.....	133
Realizm (Gerçekçilik).....	134
Pragmatizm (Yararlılık).....	134
Varoluşçuluk.....	134
Eğitim Felsefeleri.....	135
Daimicilik.....	135
Esasicilik.....	135
İlerlemecilik.....	136
Yeniden kurmacılık.....	137
Türk Eğitim Sistemi'nin Dayandığı Eğitim Felsefesi Akımları.....	138
Çözümlü test	139
Cevaplı test	145

8. Bölüm

Eğitimin Politik Temelleri	149
Politika ve Eğitim.....	149
Eğitim Politikaları.....	149
Politik Sistemler ve Eğitim.....	150
Siyasal Kurum ve Eğitim.....	150
Politika Oluşturma Aracı Olarak	
Milli Eğitim Şuraları.....	151
AB Sürecinde Türkiye'de Eğitim Politikaları.....	152
Orta Vadeli Programlarda Eğitim Politikaları.....	152
Çözümlü test	155
Cevaplı test	161

9. Bölüm

Eğitimin Hukuksal Temelleri	165
Eğitimin Yasal Dayanağı.....	166
İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinde Eğitim.....	166
Çocuk Hakları Sözleşmesinde Eğitim.....	167
Türk Anayasalarında Eğitim.....	167
Kanuni Esasi.....	168
Teşkilat-ı Esasiye.....	168
1961 Anayasası.....	168
1982 Anayasası.....	168
Milli Eğitimle İlgili Bazı Yasalar.....	169
Tevhid-i Tedrisat Kanunu.....	169
Milli Eğitim Temel Kanunu.....	169
Türk Milli Eğitimin Amaçları.....	172
Milli Eğitimin Temel İlkeleri.....	172
Çözümlü Test	174
Cevaplı Test	181

10. Bölüm

Eğitim Öğretim Teknolojileri	185
Hedeflerin Aşamalı Sınıflandırılması.....	185
Yaşantı Konisi.....	185
Öğretim Araç- Gereçlerinin Sınıflandırılması.....	187
Öğretim Araçlarının Seçimi ve hazırlanmasını Etkileyen Faktörler.....	188
Materyal Tasarlanma Sürecindeki İşlem Basamakları.....	188
Materyal Tasarım İlkeleri ve Özellikleri.....	188
Görsel Tasarım Öğeleri ve Özellikleri.....	190
Görsel Tasarım Türleri ve Örnekleri.....	191
Grafik türleri.....	195
Yazılı Materyal Hazırlama İlkeleri.....	195
Yansı Sunumu Hazırlama İlkeleri.....	196
Öğretim Materyallerinin Değerlendirilmesi.....	197
Bilgisayar Destekli Öğretim Materyalleri.....	198
Teknoloji Destekli Eğitime Yönelik	
Materyal/Teknikler.....	199
Öğretmen Eğitiminde Güncel Konular.....	200
İletişim ve Öğretmen.....	202
Çözümlü test	204
Cevaplı test	215
Üst düzey düşünme becerileri.....	220
Eleştirel Düşünme.....	220
Yaratıcı Düşünme.....	221
21. Yüzyılda 6C Becerileri.....	221

Yansıtıcı Düşünme	222
Metabolişsel Düşünme	222
Uluslararası Belgelerde 21. Yüzyıl Becerileri	223
21. Yüzyıl Becerileri İçin Ortaklık Projesi - P21	223
Yapılandırmacılık	225
Çoklu zeka	226
Proje Tabanlı Öğrenme	227
Probleme Dayalı Öğrenme	228
Aktif Öğrenme	229
İş birliğine Dayalı Öğrenme Modeli	230
Kuantum Modeli	230
Süreç Temelli Öğrenme	231
Beyin Temelli Öğrenme	231
Esnek Öğrenme	232
İnternet Tabanlı Öğrenme	232
Uzaktan Eğitim	233
E-Öğrenme	233
Harmanlanmış(Karma) Eğitim	234
Yaşam Boyu Öğrenme	234
Ters- Yüz Öğrenme	235
Farklılaştırılmış Öğretim	239
Çözümlü test	240
Cevaplı test	246

II. Bölüm

Eğitim ve Öğretimde Etik	250
Etik nedir	250
Ahlak Nedir	251
Meslek Etiği Nedir	252
Meslek Etiğinde Yaklaşımlar	253
Etik Türleri	254
Etik Sistemleri	255
Etik Kuramları	256
Davranışın Etik Açısından Yargılanması	258
Etik ilkeler	259
Etik dışı Davranışlar	262
Öğretmenlik Meslek Etiği	264
Eğitim Yöneticileri ve Etik	266
Ülkemizde Etiğe İlişkin Kurumsal Yapı	267
Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle	
Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	268
Çözümlü Test	273
Cevaplı test	276

12. Bölüm

Eğitim Mekanlarının Planlanması	280
Eğitim Yapılarında Yer Seçimi	280
Eğitim Araçlarının Ergonomik Kullanımındaki Önemli	
Noktalar	283
Sınıf Yönetimi	284
Sınıf Yönetiminin Amaçları	284
Sınıf Yönetimini Etkileyen Faktörler	284
Sınıf yönetiminin Boyutları	285
Sınıf Yerleşim Düzeni	286
Sınıf Yönetiminin Yapısal Özellikleri	290
Sınıf Yöneticisi Olarak Öğretmen Özellikleri	291
Sınıf İçi İletişimde İstenmeyen Öğretmen	
Davranışları	291
İstenmeyen Davranışları Engelleyen	
Tutumlar	292
Sınıf Kurallarının Oluşturulması Ve	
Öğretilmesi	294
Ailelerle İletişim Kurma Teknikleri ve Yolları	295
Çözümlü Test	300
Cevaplı Test	308
Kaynakça	313

Eğitimle İlgili Temel Kavramlar

Eğitimin birçok tanımı yapılabilir. Bununla birlikte yaygın olarak tercih edilen tanımı şu şekildedir:

Eğitim; bireyin davranışlarında kendi yaşantıları ve kasıtlı kültürleme yoluyla istendik davranış değişikliği meydana getirme sürecidir.

Eğitim, yeni neslin sosyal yaşayış sürecinde onlar için gereken bilgi, beceri ve anlayışları elde etmelerine ve kişiliklerini geliştirmelerine yardım eden etkinlikler sürecidir.

Tanımda geçen kritik kavramlar

Eğitim;

- ✓ **Yaşam boyu** devam eden bir süreçtir.
- ✓ **Davranışlarda değişiklik** meydana getirir.
- ✓ Davranış değişiklikleri **yaşantı yoluyla** gerçekleşmektedir.
- ✓ Bu değişikliklerin **istendik (beklentilere ve hedeflere uygun)** olması istenir ve beklenir; ancak istenmedik davranışlar da oluşabilir.
- ✓ Eğitim **kasıtlı (planlı ve programlı)** olabileceği gibi gelişigüzel de olabilir. Kasıtlı olarak yapılan eğitime **formel**, gelişigüzel gerçekleşen eğitime **informel** eğitim denilir.
- ✓ Eğitim, bireyi **kültürleme** sürecidir.
- ✓ Okullardaki öğrenmelerle sınırlı değildir.
- ✓ Sosyal hayata hazırlamak için yetişkinler tarafından yeni yetişenlere yapılan bir etkidir.
- ✓ Yeni yetişen kuşakların toplumsal hayata hazırlanırken gerekli bilgi, beceri ve kişilik kazanmalarıdır.
- ✓ Olgunlaşmaları için çocuk ve gençlere yardım etmektir.
- ✓ Toplumu ayakta tutabilmek için toplumda geçerlikte olan kural ve değerlerin yetişmekte olan nesle aktarılmasıdır.
- ✓ Toplumun kültürel muhtevasını kuşaktan kuşağa aktaran bir süreçtir.
- ✓ Bireysel ve toplumsal gelişmeyi sağlayan bir süreçtir.

Örnek Soru

Eğitim, bireyin davranışında yaşantıları yoluyla istendik değişimler oluşturma sürecidir.

Bu tanımda, “istendik” sözcüğü ile anlatılmak istenen temel koşul aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eğitimin hedefleriyle ilgili olma
- B) Bireyin hedefleriyle ilgili olma
- C) Güncel gereksinimleri karşılama
- D) Bireye ekonomik güç kazandırma
- E) Toplumda dayanışmayı artırma

Çözüm: “İstendik değişimler”den kasıt eğitimin hedefleri ile ilgilidir. Eğitim hedefleri, bireylere kazandırılacak istendik nitelikteki bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıkları kapsar.

Cevap A

Etkileme Süreci Olarak Eğitim: Bu açıdan eğitimle ilgili geniş ve dar anlamda tanımlar yapılmaktadır.

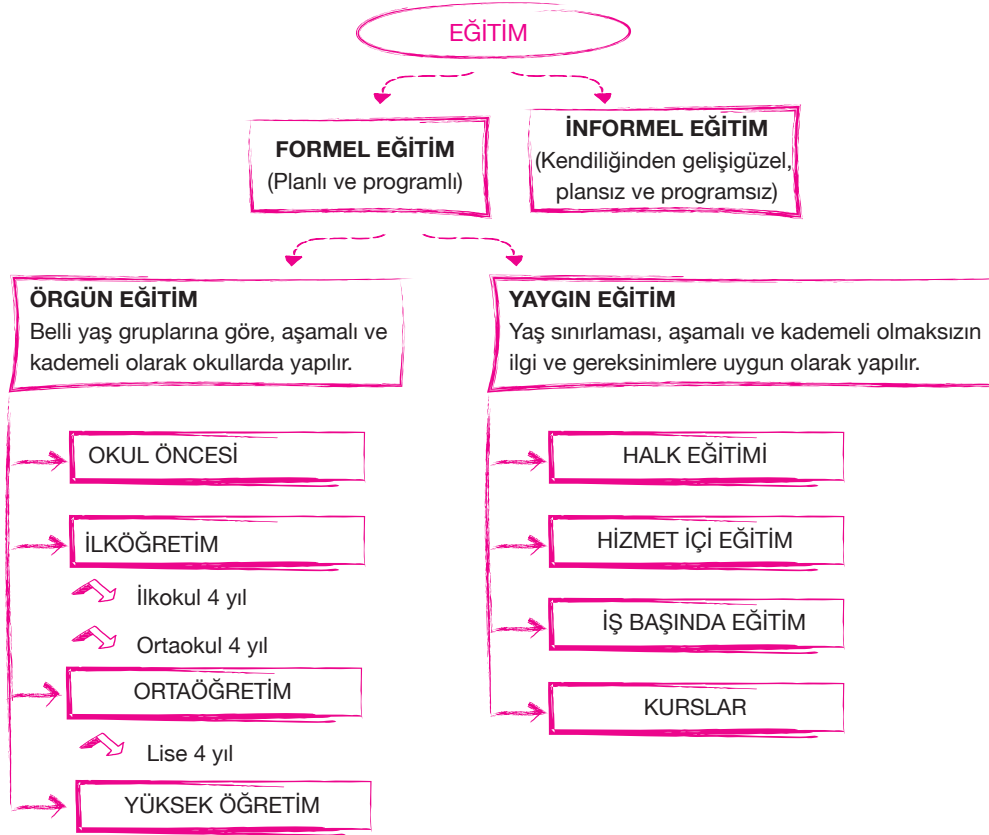
Geniş anlamda eğitim, bireyin içinde yer aldığı çevrede, kendisi dışındaki bütün olup bitenlerin, nesnelerin, kurumların ve bireylerin, onun üzerindeki zihinsel, duygusal, sosyal yönlerden etkilerini ifade eder. Bu etki, iyi ya da kötü yönde olabilir.

Dar anlamda eğitim ise, birey üzerinde kasıtlı ve amaçlı bir biçimde gerçekleştirilen etkileme süreci olarak görülür. Bu etkileme, zihinsel (bilişsel), duygusal (duyuşsal) ve devinimsel (psikomotor) düzeylerde, bireyde istenilen yönde bir değişim oluşturmaya amaçlar.

Süreç ve Sonuç Olarak Eğitim: Eğitim, hem bir faaliyet hem de bu faaliyetin sonucunu ifade eder. Buna göre eğitim, bir süreç ya da bu sürecin sonunda ortaya çıkan bir ürün/kazanım/müktesebat olarak ele alınır.

Nesnel ve Öznel Açılardan Eğitim: Eğitimle ilgili tanımlar, bir başka açıdan yine iki grupta toplanabilir. Birinci grup tanımlarda eğitim, daha genel ve nesnel açıdan ele alınmakta, içerik söz konusu edilmeyerek ve herhangi bir işlev yüklenmeyerek değerden bağımsız bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Selahattin Ertürk'e göre eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla istendik yönde değişim meydana getirme süreci olarak tanımlanır. Bu tanımda davranış, bireyde gözlemlenen eylem, bilgi, beceri ve tutumları ifade ederken yaşantı kavramı bireyin çevreyle etkileşimini istendik kavramı ise davranışların belli bir amaç doğrultusunda belli bir hedefe yönelik olmasını ifade etmektedir.

Eğitim Türleri

Formel Eğitim (Kasıtlı Eğitim)

- ✓ Belli bir amaçla belirli bir program ve plan dahilinde okullarda gerçekleşen bir eğitimidir.
- ✓ Belli amaçlar dahilinde yapılır.
- ✓ Önceden tasarlanmış programlara göre uygulanır.
- ✓ Eğitim kurumlarında uygulanır.
- ✓ Öğretim yoluyla gerçekleştirilir.
- ✓ Eğitim süreci öğretmen tarafından planlanır, uygulanır ve izlenir.
- ✓ Özel ve kontrollü bir çevrede ya da ortamda yürütülür.
- ✓ Yapılandırılmış ve sınırlandırılmış zaman dilimlerinde (bir ders saati, bir öğretim dönemi, öğrenim süresi gibi) yapılır.
- ✓ Sürecin belli aşamalarında ve sonunda değerlendirilir.
- ✓ Formel eğitim, örgün ve yaygın eğitim kurumlarında yapılır.
- ✓ Eğitimi tamamlayanlara eğitim belgesi verilir.

Formel ve İnfornel Eğitim: Formel eğitim, belirli plan, program ve sürelerle bağlı olarak gerçekleştirilen eğitimidir. Eğitim, aile, okul, işyeri gibi pek çok kurum ve örgütte, hayatın çeşitli alanlarında söz konusudur. Ancak, eğitim denince akla ilk gelen yerlerden biri okuldur.

Formel eğitim, önceden hazırlanmış eğitim programlarına bağlı olarak gerçekleştirilen planlı eğitim etkinlikleridir. Okul, genel olarak formel eğitimin gerçekleştirildiği bir yerdir. Ancak eğitim, okulla ve formel eğitimle sınırlı değildir. Okul içinde ve dışında, hayatın çeşitli alanlarında bir de infornel eğitim söz konusudur.

İnfornel eğitim, belirli bir plan ve programa bağlı olmaksızın kendiliğinden gerçekleşen eğitimi ifade eder. Bu eğitim, okulda, ailede, akran ve arkadaş grupları içinde, medya aracılığıyla, okuma, dinleme, gözleme, taklit gibi çeşitli yollarla gerçekleşir.

Örgün Eğitim

- ✓ Bireylerin yaşama atılmadan, iş ve meslek kollarında çalışmadan önce okul ya da okul niteliği taşıyan yerlerde, genel ve özel bilgi, beceriler bakımından yetişmelerini sağlamak amacıyla belirli yasalara göre düzenlenen eğittir.
- ✓ Belli yaş gruplarına göre düzenlenir. Öğrenci grubu, yaş ve hazır oluş bakımından aşağı yukarı homojen yapıdadır.
- ✓ Belli eğitim, öğretim ve ders programları çerçevesinde yürütölür.
- ✓ Aşamalı ve kademelidir. Örgün eğitim kurumları arası geçişler bir önceki örgün eğitim kurumundaki öğrenim süresini başarıyla tamamlamaya bağılıdır. Örgün eğitim kurumları; okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumları olarak yapılandırılmıştır.
- ✓ Her örgün eğitim kurumunun temel görevi bireyleri hayata ve bir üst örgün eğitim kurumuna hazırlamaktır. Bazı örgün eğitim kurumları temel bilgi ve becerilerin kazanılmasına ve gelişimin desteklenmesine odaklanırken (okul öncesi ve ilkokul, ortaokul kurumları gibi), bazıları da iş ve meslek kollarında çalışmadan önce gerekli mesleki becerileri kazandırıcı hizmet öncesi eğitim vermektedir.

Örgün ve Yaygın Eğitim: Örgün eğitim, okul gibi yapılar içinde belirli yaş gruplarına ve sürelerle bağılı olarak gerçekleştirilen eğitimi ifade eder. Örgün eğitim, çeşitli kademelerden oluşur. Bu kademeler; okulöncesi eğitim, ilkokul, ortaokul, lise ve yükseköğretim kademeleridir.

Yaygın eğitim, örgün eğitim dışında gerçekleşen, halk eğitimi, yetişkin eğitimi, okul dışı eğitim, işbaşı eğitim gibi çeşitli biçimlerde adlandırılan eğitim faaliyetlerini kapsar. Bu eğitimin hedef kitlesi örgün eğitimden daha geniştir.

Yaygın Eğitim

- ✓ Örgün eğitim dışında kalan ve yanında düzenlenen planlı ve programlı eğitim faaliyetleridir.
- ✓ Örgün eğitim olanaklarından hiç yararlanmamış olanlara, gittikleri okullardan erken ayrılanlara ya da örgün eğitim kurumlarına devam etmekte olanlara ve meslek dallarında daha yeterli duruma gelmek isteyenlere uygulanan eğittir. Örgün eğitime hiç gitmeden, örgün eğitim devam ederken ya da örgün eğitim süreçleri tamamlandıktan sonra yaygın eğitimden yararlanılabilir.
- ✓ Devamlılık gösterme zorunluluğu yoktur.
- ✓ Yaş sınırlaması, aşamalılık ve ön koşulluk ilişkisi taşımaz.
- ✓ Yaygın eğitim sürecine katılanlar genellikle yaş ve hazır oluş düzeyleri bakımından heterojenlik gösterir.
- ✓ Yaygın eğitim halk eğitimi, çeşitli kurslar, hizmet içi eğitim ve işbaşı eğitim şeklinde yapılan eğittir.
- ✓ Okuma-yazma ve temel bilgiler kazandırmadan, mesleki bilgi ve beceri kazandırma, kişisel gelişmeyi sağlama ve toplumsallaşmayı sağlama, örgün eğitimi destekleme ve tamamlama yanında, yaşam boyu öğrenmeyi destekleme ve geliştirmeye kadar uzanan geniş bir amaç yelpazesi vardır.

NOT

İleri Eğitim (Advanced Education):

Bireylerin mevcut bilgi ve becerilerini daha üst seviyeye taşımak amacıyla düzenlenen bir eğitim türüdür. Genellikle uzmanlık gerektiren alanlarda, ileri düzeyde beceriler kazandırmayı hedefler. Bu tür eğitimler, bireylerin kariyerlerinde ilerlemelerini sağlamak, daha karmaşık görev ve sorumluluklara hazırlamak için düzenlenir.

Amaç: Uzmanlık seviyesini artırmak.

Örnek: Bir mühendis için ileri düzey yazılım eğitimleri

2. İlave Eğitim (Supplementary Education):

Bireylerin mevcut bilgilerine ek olarak, iş veya özel yaşamlarında ihtiyaç duyacakları ek bilgi ve beceriler kazandırmayı hedefler. Bu eğitim türü genellikle bir alanı tamamlayıcı ya da destekleyici bilgi sunar.

Amaç: Mevcut bilgiyi genişletmek ve tamamlamak.

Örnek: Bir muhasebecinin vergi mevzuatı eğitimi alması

3. Yeniden Eğitim (Retraining):

Bireylerin mevcut meslekleri dışında bir alanda yeni bilgi ve beceriler kazanmalarını sağlayan eğitim türüdür. Genellikle kariyer değişikliği, sektörel dönüşüm veya teknolojik değişim gibi durumlarda ihtiyaç duyulur.

Amaç: Yeni bir alanda uzmanlaşmak ve meslek değiştirmek.

Örnek: Bir fabrika işçisinin dijital pazarlama eğitimi alarak yeni bir sektöre geçiş yapması

Karşılaştırma**Eğitim Türü Amacı Örnek Kullanım Alanları**

- İleri Eğitim Mevcut becerileri daha ileri seviyeye taşımak Uzmanlık gerektiren mesleklerde yüksek bilgi düzeyi
- İlave Eğitim Mevcut bilgilere ek katkılar sağlamak Mevcut meslek bilgilerini tamamlamak veya genişletmek
- Yeniden Eğitim Yeni bir meslek veya alan için bilgi kazandırmak Kariyer değişikliği, teknolojik dönüşüme uyum sağlamak

Yaygın Eğitim Türleri

Halk Eğitimi	Çeşitli kurslar yoluyla (bu kurslar resmî ve özel olabilir) okuma-yazma ve temel bilgiler kazandırma, mesleki bilgi ve beceri kazandırma kişisel gelişmeyi ve toplumsallaşmayı sağlama amacıyla yapılan eğitimidir. Yaşam boyu eğitimi destekler.
Hizmet İçi Eğitim	Bir bireyin hizmet öncesi eğitimi bitirip bir hizmete girmesi ve hizmet vermeye başlaması eğitimin bittiği anlamına gelmez. Bireyin hizmette bulunduğu süre içerisinde o hizmete yönelik olarak aldığı eğitime hizmet içi eğitim denir. Hizmet içi eğitim, bireyler alanları dışında istihdam edildiklerinde, bu alanda yeterli hâle gelmeleri, hizmet öncesi dönemde aldıkları bilgilerin hizmet için yetmemesi, değişmesi ya da yeni gelişmelerin olması durumlarında gereken bir eğitimidir. Eğitim bireylerin istihdam edildikleri kurum tarafından verilmekte ya da sağlanmaktadır. İşbaşında eğitim Hizmet içi eğitimin türlerinden biridir. Bu eğitim türünde, eğitimin, bireylerin işi bırakıp belli bir eğitim merkezine alınmaları ya da işi ile ilgili eğitimin model, maket ya da benzetişim üzerinde verilmesi gerekmez. Bu eğitimde bireyler çalışma ortamında, ofiste, atölyede, makine başında eğitilirler. Özellikle beceri gerektiren işlerde çalışacak ya da çalışmakta olan personeli işin getirdiği nitelikte yetiştirmek amacıyla en yaygın bir biçimde kullanılmaktadır. Örneğin mesleğe yeni atanan aday öğretmenlerin eğitim denetmenlerince çalıştıkları okulda ve sınıfta yetiştirilmeleri.
Uzaktan Eğitim	Temel eğitim kapsamındaki açık okullar, açık öğretim lisesi, mesleki teknik açık öğretim okulu, açık öğretim fakülteleri de, özellikleri incelendiğinde yaygın eğitim mantığına daha yakındır; ancak bu eğitim türünün aşamalılık, uzun sürelilik, diplomaya dönüklük özellikleri onun örgün eğitime benzeyen yönleridir.